

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 12 травня 2009 року № 18 (286)

ЧИ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ – СВЯТО ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ УПА?

Михайло ЗЕЛЕНЧУК, голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА

З приходом весни щороку, коли наближується 9 травня, постає запитання до ветеранів УПА: як ми ставимося до дня перемоги, чому не приймаємо участи в цих заходах? На це запитання відповідаємо: на жаль, у нас не було перемоги над ворогом – один окупант змінив другого, і бойові дії розгорілися з ще більшою силою.

УПА зродилася в осінні дні 1942 року для боротьби з німецькими окупантами, коли гітлерівські дивізії стояли біля стін Сталінграду, і ніхто не знав, кому всміхнеться воєнна фортуна. А всміхнулась вона Сталіну, і армада Червоної Армії посунула на захід. На терені дій УПА почали з'являтися загони большевицьких партизанів, які мали завдання знищити УПА. Одначе курені й загони Української Повстанської Армії були вже настільки сильні, що змогли воювати на два фронти – проти німецького коричневого окупанта і проти московсько-большевицького – червоного.

Наш історичний бойовий клич "Здобудеш українську державу або згинеш у боротьбі за неї" був близьким і зрозумілим українській молоді, кожному воїну УПА, який не знав слова "полон" і бився до останнього патрона, бився за святу справу, за Українську Самостійну Соборну Державу, і вороги чули його удари на кожному кроці. Наближався фронт до Карпат, і червоний окупант, який замінив коричневого, планував фронтовою лавиною змести відділи УПА, але це йому не вдалося. Для прикладу згадаю тільки один епізод таких фронтових боїв.

Літом 1944 року в околицях села Манява Богородчанського району на пагорбах з прекрасною назвою "Малиновища" розмістилися сім бойових сотень УПА, підстаршинська військова школа, командування 4-ї округи УПА-Захід, обласний і районні проводи ОУН зі своїми референтурами та весь актив довколишніх сіл. Тут вони сподівались оминути фронтові сутички.

Одначе таку масу повстанських військ та озброєного люду неможливо було заховати від ворожого ока – його розвідки. Одного вечора, здається, це було 22 вересня 1944 року, нічна авіація за допомогою потужних освітлювальних пристроїв на парашутах масовано бомбардувала уявні позиції УПА. Штурмові літаки один за одним ішли в піке і скидали важкі бомби, від яких аж гори стогнали, але, на щастя, там не було жодного повстанця.

Наступної ночі бомбові удари ще більшої сили повторилися – цілу ніч рвалися бомби у проваллях гір далеко від наших позицій, а раннім ранком заграли кулемети сотні Кривейка – фронтові частини Червоної Армії пішли у відкритий бій проти УПА.

Закінчення на 3-й стор.

ЗВЕРНЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ З НАГОДИ ДНЯ МАТЕРІ

Любі наші матері!

Сердечно вітаю вас із найпрекраснішим святом – Днем матері.

Немає дорожчої і ріднішої людини, ніж мама, яка дала нам життя, навчила мудрости і благословила на добрі справи та починання. Уроки матері лишаються головним дороговказом на життєвому шляху, а її любов – надійним оберегом.

У цей святий для кожного з нас день низько вклоняємося й щиро дякуємо вам, дорогі наші матері, за ваше велике серце, за ніжність і ласку, за безмежне терпіння і щоденну копітку працю.

Найщиріші слова подяки адресую багатодітним матерям та жінкам, які стали турботливими неньками для дітей-сиріт. Ви – уособлення доброти, милосердя й шляхетности, ви піклуєтеся про наше найдорожче багатство – дітей, віддаєте їм світло, тепло і щедрість своєї душі.

Вітаю українських матерів у всьому світі. Вклоняюся представницям нашої діаспори, які з покоління в покоління прищеплюють своїм дітям національний дух. Вклоняюся українським жінкам, які працюють у чужих краях, щоб забезпечити майбутнє своїх синів і дочок.

Материнство – це джерело нашого буття, основа сім'ї, роду і народу. Бути матір'ю – безцінний Божий дар. Це велика відповідальність – виростити своїх дітей здоровими фізично і морально, добрими й сильними у житті, гідними громадянами Української держави. Нехай нагородою вам стане любов ваших дітей та їхня щаслива доля.

Від усієї душі бажаю всім українським матерям здоров'я, родинного затишку, добробуту і впевнености у прийдешньому дні. Господнього благословення вам і вашим родинам.

Із синівською любов'ю і вдячністю

Віктор ЮЩЕНКО

РЕЛІГІЯ І ДЕРЖАВА

СТУПАЙМО НА ШЛЯХ ОДУЖАННЯ

Чому українцям потрібно мати власну помісну Українську Православну Церкву?

Поділитися думками спонукала мене релігійна ситуація, що складається в Києві, та й в Україні загалом. Маю на увазі масштабний наступ УПЦ Московського Патріархату на українські землі, українські душі. Впевнений, що цей наступ є керований, добре спланований та щедро профінансований з Москви, бо УПЦ МП є лише філіалом Російської Православної Церкви, яка повністю контролюється з Кремля. Єдиною метою такого наступу є втримати Україну в сфері свого впливу з подальшим її цілковитим приєднанням до Росії. Знімаючи облудну маску з обличчя Московського Патріархату, хочу привернути увагу православних українських вірян, які, не знаючи того, відвідують церкви УПЦ МП, щиро бажаючи спілкування з Богом, та спонукати їх до вибору на користь українських церков. Ще раз підкреслюю, саме українських, бо УПЦ МП не є такою.

Володимир МАНЬКО, голова Голосіївської РО КУН в м. Києві

Почну з історичної довідки, яким чином на українській землі опинився Московський Патріархат. З метою об'єднання усіх племен та народностей, які проживали на території Київської Русі (теперішньої України) та мали язичницькі віросповідання, в 988 році князь Володимир привіз з Царгорода християнство. Тоді ж усі мешканці Київської держави були охрещені, а Київ отримав власну митрополію та власні канонічні території. Нагадую, що Московського князівства тоді ще не існувало взагалі. Московське та інші князівства, розташовані на території теперішньої Росії, були охрещені Київською митрополією набагато пізніше та увійшли до її канонічної території.

Так тривало майже 500 років (!). У 1448 році, в період піднесення Московського царства, верховні московські священики на своєму зібранні розривають канонічну єдність з Київською митрополією. Робиться це самочинно, без благословіння Собору східних патріархів в Царгороді. Цей розрив відбувся за сприяння московського царя Василя Васильовича. З того часу московська церква повністю узалежнюється від тамтешніх правителів. Так на Московщині утворилась власна, неканонічна православна церква. Існувала вона повністю автономно та навіть мала свої особливості в обрядах в порівнянні з тими, що проводились у Києві. Отже, ні про яку тяглість та спадковість від Київської Володимирової церкви мова не йдеться. Існування неканонічної московської православної церкви тривало аж 141 рік (!).

У 1589 році московський цар Федір Іванович купує для своєї митрополії визнання та Патріархат.

Закінчення на 5-й стор.

КОМУНОШОВІНІЗМ

ПОЛІТИЧНЕ ВБИВСТВО

Користуючись бездіяльністю правоохоронних органів, в Одесі активізувалися фашиствуючі молодчики під російськими триколорами

Більше десятка лідерів одеських обласних громадських та політичних організацій, в тому числі і Конгресу Українських Націоналістів, підписали заяву з приводу здійснення антидержавних акцій з боку організованих груп тренованих молодчиків під російськими триколорами, що іменують себе партійцями "Родіни" та активістами "Єдіного отечества".

У заяві зазначається, що належної правової оцінки з боку правоохоронців і прокуратури не отримали ані факти жорстокого побиття ними учасників пікету біля облдержадміністрації 2 вересня 2007 року, ані напад на офіс обласного об'єднання "Просвіта" 22 вересня 2008 року чи участь одеських "родінців" у сепаратистських зборищах на Закарпатті та в Криму, а також публічні заклики керівництва "Родіни" через підконтрольні ЗМІ до протиправних діянь, спрямованих на повалення влади та розчленування Української держави, міжнаціональну та релігійну ворожнечу. Результатом цього стало зухвале вбивство 17 квітня 2009 року членами комуністичної проросійської організації лідера неформальної патріотичної молоді Одеси Максима Чайки.

"Ми, представники громадських та політичних організацій Одещини, – говориться в заяві, – вкрай занепокоєні тривалою бездіяльністю одеських правоохоронців щодо протидії зухвалим шабашам "родінців", очолюваних Ігорем Марковим, маршем екстремістів-шовіністів на чолі з В.Кауровим.

Вимагаємо припинити явні спроби "спуску на гальмах" резонансних кримінальних справ проти українофоба І.Маркова, порушених слідчими управління прокуратури та міліції, та покласти край розпалюванню міжнаціонального протистояння, міжконфесійної ворожнечі і проявам сепаратизму з боку екстремістських структур та їхніх медійних ресурсів телеканалів АТВ і "Академія".

У заяві зазначається, що триваюча безкарність організаторів протиправних акцій привела 21 березня до зухвалого нападу великої групи охоронців лідера "Родіни" І.Маркова на співробітників Служби безпеки України. Дійшло до того, що підозрюваний правоохоронцями у скоєнні двох злочинів, однак не ізольований від суспільства І.Марков, навіть учинив цинічний допит затриманих, який транслювався підконтрольним йому телеканалом. "Ми вважаємо це провокацією російських спецслужб", – говориться у заяві.

Автори заяви застерігають: "Якщо державні правоохоронні структури не спроможні забезпечити спокій, громадянський мир і територіальну цілісність держави від зазіхань проросійських екстремістських структур, у нас не залишається вибору, окрім звернення за підтримкою до патріотів України і створення на базі державницьких організацій та політичних партій добровільних громадських формувань для охорони громадського порядку згідно з чинним законодавством України, здатних виконати функції, які не можуть чи не хочуть здійснювати корумповані правоохоронці.

Мусимо нагадати, що ще у вересні 2007 року слідче управління УМВС України в Одеській області порушило кримінальну справу за фактом жорстокого побиття бойовиками І.Маркова "просвітян" та інших пікетувальників будівлі облдержадміністрації, згідно з ознаками ст. 295 Кримінального кодексу України. Однак за півтора року жодного з винуватців не притягнуто до відповідальності. Між тим, днями телекомпанія "Нова Одеса" вкотре транслювала кадри відеохроніки, де чітко зафіксовано злочинний напад І.Маркова зі своїми охоронцями на учасників пікету. Бездіяльність правоохоронців призвела до того, що в Одесі пролилася кров. Ми кваліфікуємо вбивство Максима Чайки як політичне".

Втім, зловмисники досі гуляють на свободі, ймовірно, виношуючи нові плани дестабілізації ситуації на півдні України.

СКАСУВАТИ ГАНЕБНУ ПОСТАНОВУ

Президенту України пану Віктору Ющенку

1 квітня 2009 року Верховна Рада України прийняла Постанову №4140Д "Про відзначення 90-річчя створення Комсомолу України".

Українська молодь, об'єднана громадськими молодіжними національно-демократичними організаціями, висловлює свій протест проти антиукраїнського та антидержавного вчинку переважної більшості Верховної Ради України та її депутатського корпусу, в зв'язку з чим зазначаємо:

1. Комуністична партія України є правонаступником КПРС, а відтак має нести всю відповідальність за знищення мільйонів людських життів.

2. Комсомол в СРСР, в тому числі й Україні, був головним помічником КПРС, в тому числі під час штучних голодоморів. Тому саме комсомол, разом з КПРС, винен у геноциді українців – відбиранні останнього шматка хліба у малих дітей, немовлят, старих та немічних й багатьох інших злочинних діяннях.

3. Виховання сучасної молоді на прикладах тих, кого потрібно судити за злочини проти людства й Української держави, є знущанням над десятками мільйонів українців, знищених комуністичним режимом, а також над сучасним поколінням молоді, народженим у незалежній Українській державі.

4. Ми усвідомлюємо, що більшість сучасного українського парламенту та виконавчої влади є комсомольсько-компартійного набору, який має взяти відповідальність за стан справ в Україні.

Ми звернулися до Верховної Ради України з вимогою скасування ганебної постанови від 1.04.09 №4140Д "Про відзначення 90-річчя створення Комсомолу України" та відповідно створити комісію Верховної Ради України з вивчення злочинної діяльності комуністичної партії та наслідків її діяльності, а за матеріалами комісії пропонуємо провести парламентські слухання, в яких розглянути діяльність КПРС, КПУ, ВЛКСМ, ЛКСМУ та інших, породжених КПРС структур, таких, як ЧК, НКВД, КДБ, СМЕРШ.

Прийнято на нараді молодіжних організацій 8 квітня 2009 року.

За дорученням молодіжних організацій:

Ярослав ІЛЯШ, голова Молодіжного Націоналістичного Конгресу;
Святослав ЛИПОВЕЦЬКИЙ, голова СУМ в Україні;
Ігор МАЗУР, голова Київської організації УНА-УНСО;
Андрій ЮСОВ, голова ГК "Пора";
Сергій НЕДІЛЬКО, голова МГО "Самостійна Україна";
Андрій ТАРАСЕНКО, перший заступник голови ЦП ВО "Тризуб" ім. С.Бандери;
Тетяна ЦЬОМИК, голова МОМРКМО Конгресу Українських Націоналістів;
Анатолій ЛЕВЧЕНКО, голова ВМГО "Молодіже Крило ОУН(д)";
Віталій МОРОЗ, голова Правління ВМГО "Молода Просвіта";
Олег ЯЦЕНКО, голова ВМГО "Студентське братство".

ПАТРІОТИ ВІРЯТЬ ВАМ, ПРЕЗИДЕНТЕ!

Представники національно-патріотичних сил Дубенщини, що на Рівненщині, звернулися до Президента України Віктора Ющенка з приводу "останніх атак політиків і політиканів різних мастей на національні святині й намагання провести гендель національних інтересів України".

"Проукраїнський курс Президента України Віктора Ющенка, – говориться у зверненні, – для нас очевидний: меморіал героям Крутів; відновлення гетьманської резиденції в Батурині; велелюдні святочні заходи до 1020-річчя хрещення Руси-України; величні пам'ятники жертвам голодомору 1932–1933 років... Усе це з'явилось у бутність Віктора Ющенка на посаді Гаранта Конституції. Усе це – ознака історичної пам'яті вищого державного посадовця та його спроможності й дієвости в наповненні України українським змістом".

Звертаючись до Президента, автори звернення зазначають: "Підтримуючи прагнення українського народу до наповнення державної політики національним змістом, Ви викликали на себе гнів політиканів, які сприймають Україну виключно як полігон для власних амбіцій та збагачення і є виконавцями волі недругів України.

Таке враження, ніби ситуація, що склалася в Україні – це продумана політика іноземних політтехнологів, яка реалізовується через окремих політиків нашої держави, що веде до дезорганізації народу, втрати віри і надії на краще життя, викорінення почуття солідарности і співпереживання, компрометація ідеї єднання суспільства. А справжнє завдання цього хаосу – зміна генетичного коду нації та повне панування над паралізованим і дезорганізованим народом.

Ми розуміємо, що альтернативи Вашій твердій проукраїнській політиці сьогодні немає!

Ми розуміємо, як Вам сьогодні неймовірно важко. Адже лжепатріоти та ситуативні патріоти щоденно думають над тим, аби лиш зберегти депутатські мандати і міністерські портфелі.

Звертаємось до Вас, пане Президенте, і наполегливо просимо продовжувати політику українізації та державотворення, міцно стояти на позиції орієнтації на національну економіку, вступу України до європейських інституцій. Просимо, в разі крайньої необхідности, взяти на себе політичну відповідальність за подальшу долю Держави, ввівши пряме президентське правління".

Звернення підписали

Олег ТИЩЕНКО, голова громадських організацій Рівненської обласної організації Всеукраїнського Братства ОУН-УПА імені генерала Романа Шухевича, та Михайло МАКАРУК, голова Дубенського міськрайонного Товариства політв'язнів та репресованих і Братства ОУН-УПА

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Головна Булава Всеукраїнського Братства ОУН-УПА із сумом сповіщає, що 15 квітня на 52-му році життя передчасно упокоїлася в Бозі донька довголітньої секретарки ВБ ОУН-УПА Дарії Децик – блаженної пам'яті

Ольга Михайлівна Децик.

Покійна народилася у Воркуті 4 березня 1957 року, де батьки – в'язні червоної імперії, під час хрущовської відлиги вийшли за межі лагеря, познайомилися, одружилися та розпочали сімейне життя.

Після повернення в Україну покійна закінчила будівельний технікум і до своєї кончини працювала за професією.

Наприкінці 1993 року її мама Дарія Децик була затверджена секретарем Всеукраїнського Братства ОУН-УПА, а покійна Ольга 10 років до смерті матері в 2003 році друкувала протоколи засідань Головної Булави і всі документи, які виходили від ВБ ОУН-УПА, а також брала участь і писала протоколи у засіданнях ГБ.

Велелюдний похорон відбувся 17 квітня. Прощався з покійною, зокрема, член Головної Булави Дмитро Верхоляк – "Дуб". З поминальним палким словом виступив на цвинтарі відомий політик, голова Конгресу Українських Націоналістів на Івано-Франківщині Богдан Борович. Покійна залишила в смутку брата Ігоря, його дружину, дітей, близьку і далеку родину.

Нехай вільна українська земля буде Тобі легкою, нехай Господь Бог прийме Тебе в Царство Небесне! ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ!

Михайло ЗЕЛЕНЧУК, голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Геник Володимир	(048) 765-08-17
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

СЛАВА НАЦІЇ!

ПРАВДА НЕЗНИЩЕННА!

Долаючи брехню й фальшиві стереотипи

Олесь ВАХНІЙ

Вагомим чинником у справі обгрунтування імперської форми існування Росії було творення міфу про "непереможність російської зброї та війська". Свідоме приховування фактів поразок, замовчування окремих подій, або ж подання їх у спотвореній, далекій від дійсності формі, сприяло закоріненню збоченських теорій у свідомості відученого самостійно мислити й тверезо сприймати події минулого й дійсність обивателя. Для таких словосполучення "російська поразка" видається чимось нереальним навіть для сюжету фантастичного роману. Варто віддати належне ідеологам та поширювачам москвинської блекоти. Психологічна налаштованість на перемогу і культ минулих тріумфів (байдуже, чи були вони насправді) інколи відіграє для життя нації роль не менш важливу, ніж сама перемога – адже стає важливим елементом національної консолідації та невід'ємною складовою колективної ідентичності. Проте час засвідчив, що замовчування або ж брехливе, гіпертрофоване та потворне трактування подій і фактів є найпримітивнішою формою побудови не менше примітивного міфу. Інша справа, що відсутність альтернативи (себто змоги неупереджено висвітлити якусь подію або явище) уможливлює проростання насінин гіперболізованої віри у власну богообраність, вагомість і значущість. Проте досліджувати генезу російського імперського шовінізму не є темою цієї статті. Тим паче, що росіянам дійсно неодноразово доводилось з істеричним вереском втікати від краще озброєних або духовитіших супротивників. Доречними будуть згадки про Бородінську баталію, в котрій втрати москвинів були більшими, аніж у французів, і по закінченню якої вони вимушені були продовжувати відступ. Згадаймо Кримську війну, в котрій десантовані поблизу Севастополя англійці та французи завдали москвинам великих втрат й примусили підписати мирну угоду на вкрай невигідних для Росії умовах, а також програну Японії війну в 1904–05 рр., внаслідок якої Росія позбулася великих територій на Далекому Сході. До речі, по закінченню військової кампанії з ікон, які японські солдати відібрали в убитих або полонених росіян, у Токіо було вибудовано немалу за розмірами піраміду. Замовлена й щедро оплачена кремлівськими чільниками блекота уникає згадок про неспроможність Червоної армії подолати спротив Польщі, Фінляндії та балтійських народів (литовців, латишів та естонців), котрі, скориставшись владними пертурбаціями в Петербурзі в 1917-му році, проголосили незалежність і збройно її відстояли.

Діаметрально протилежними за формою, проте аналогічно згубними за змістом є й возведені в ранг офіційності плачі та голосіння довкола найрізноманітніших у минулому негараздів та трагічних сторінок українського народу. Істерика довкола поразок спроможна викликати ненависть до ворогів, проте вона нездатна подарувати віру у власні сили й оптимізму. А нам дійсно є чим пишатись.

Кілька тижнів тому працівники Першого національного телеканалу скликали до одного з павільйонів телестудії прихильників й супротивників визнання УПА військовою потугою, котра змагалась за незалежність України. Те дійство старанно фіксувалось операторами, тож, сподіваюсь, незабаром українці отримають змогу на власні очі побачити ту "дискусію". Найнепримиреннішим супротивником визнання виявився колишній офіцер Червоної Армії. Бризкаючи слиною й дзенькаючи почепленими на лацкан піджака сталінськими медалями, адепт комуністичних побрехеньок істеричним голосом доводив, що упівці були здатними лише до пострілів у спину:

Покладання квітів до підніжжя недобудованого меморіального комплексу в урочищі Гурби

– Назвіть мені хоч один бій, в якому б вояки УПА дивились в очі тим, супроти кого воювали?

І, не чекаючи відповіді, вірую чи у власну непомильність, стверджував:

– Такого ніколи не було.

Нелицемірне почуття любови супроти ближніх (українців) і Батьківщини (себто України) зобов'язують мене докласти максимум зусиль задля поборення нав'язаної загалові брехні.

23–24 квітня 1944 року на Волині, в районі села Гурби, відбулась найбільша битва Української Повстанської Армії з Внутрішніми Військами НКВС. Московським окупантам вдалося оточити цілий комплекс Кременецьких лісів, у яких на той час зосередилось близько 5000 повстанців, що належали до різних підрозділів УПА-Північ та УПА-Південь. Ця цифра охоплює чисельність всіх оточених разом із мобілізованими і ще не озброєними селянами з навколишніх сіл (від 1000 до 1500 осіб). Бойові відділи УПА нараховували не більше як 3500–4000 вояків.

Сили Внутрішніх Військ НКВС нараховували 35000 активних "багнетів". До складу цієї орди входили 4 бригади ВВ НКВС, полк кінноти, 15 легких танків, бронепоїзд. До протиупівської операції були долучені й фронтові частини та три літаки 6-го штурмового авіаполку НКВС. Перед військами НКВС стояло завдання очистити місцеві ліси від повстанців. Наступом чисельно переважаючих й краще озброєних загонів окупанти спромоглися взяти в оточення кілька підрозділів.

Зрозумівши план ворога, чільники повстанських загонів дали наказ зайняти оборону у Гурбенському лісі куреням Олександра Степчука ("Сторчана"), Івана Сала ("Мамая"), Семена Котика ("Докса", "Вира"), Андрія Трачука ("Бувалого"), Івана Золотнюка ("Довбенка"), а також "Яструба", "Непитайла", "Залізняка", та окремим сотням "Панька", "Андрія", чоті "Чорногори" й відділу охорони штабу під командуванням "Гармаша" і готуватись до прориву з оточення.

Вранці 25-го квітня 1944 року всі повстанські підрозділи успішно прорвали вороже оточення. Основні сили двома колонами вирушили у північно-східному напрямку на Точивицько-Дерманські ліси. Незначна частина повстанців (близько одного куреня) вийшла з оточення третьою колоною на південь (просіка вздовж р. Понура) у Суразькі ліси. Згідно з підрахунками, війська НКВД втратили в тих боях близько 700-т вояків. Втрати озброєних упівців становили близько 300-т осіб.

Кілька років тому, зусиллями небайдужих до долі рідного народу та закоханими в її славну минувшину ентузіастів було ініційовано проведення кількох заходів, метою яких було збирання інформації про хід бою, пошук ще живих учасників, розкопки та належне поховання полеглих. Згодом неподалік від місця бою встановлено хрест, де щороку відбуваються панахиди. Нещодавно розпочато будівництво гранітного меморіального комплексу.

21-го квітня нинішнього року на могилі полеглих героїв було відправлено панахиду, після закінчення якої відбувся мітинг. Учасників дійства було близько трьох тисяч осіб. Нікого до могил недобудованого меморіального комплексу не гнали силою й не заманювали різноманітними подарунками, як це зазвичай чинять 9-го травня послідовники виродка Сталіна. Прибулі усвідомлено віддавали полеглим та ще живим належну шану. Спеціально для цієї події ініціативно-пошуковою групою, до котрої входить і депутат Рівненської міської ради від Конгресу Українських Націоналістів Олег Тищенко, було розроблено й виготовлено спеціальну, стилізовану під щит відзнаку. Заслужена нагорода була вручена як ще живим учасникам бою, так і родичам тих, хто відійшов у світ інший. Нагорода під номером 001 посмертно присвоєна Олександрові Степчуку – курінному командирові "Сторчану" й була надіслана до Острозького крає-знавчого музею. Правда незнищенна. Вона тріумфує навіть через десятки років.

Слава Героям!

ЧИ ДЕНЬ ПЕРЕМОГИ – СВЯТО ДЛЯ ВЕТЕРАНІВ УПА?

За лічені хвилини бій кипів по всій лінії повстанської оборони, ворог наступав відкритим полем, і ряди за рядами падали солдати, яких політруки гнали на явну смерть з окликами "За родіну, за Сталіна". Ворог на ходу перестроював свої ряди і знову й знову встеляв трупами підступи до повстанських позицій. Повстанські гранатомети різних калібрів із тилу сипали на голови ворога смертоносні снаряди, полегшуючи сотням відбивати штурмові атаки ворога. Весь день не вгавали бої, а ввечері гірськими дорогами сотні розходилися в різні боки з новими наказами щодо подальшої боротьби за волю України.

І коли весною 1945 року війна наближалася до кінця, на терен дій УПА ворог кидав все нові й нові частини військ, які робили масові облави, і наші повстанські відділи вели безнастанні оборонні бої з великими втратами.

То хіба можемо нині говорити, що 9 травня 1945 року – це була наша перемога? Ні, не можемо! Це було б гріхом супроти тих десятків тисяч загиблих воїнів Української Повстанської Армії, які віддали своє життя на вівтар визволення України. І прикро нині усвідомлювати, що Незалежна Україна на вісімнадцятому році своєї державности віддає почесті чужій армії – армії окупанта, а свою Українську Повстанську Армію, яка билася на два фронти за її волю і незалежність, не визнає. Це є найбільшою історичною несправедливістю. Та все-таки маємо надію, що новообрані Президент і Верховна Рада візьмуть на себе місію та відвагу перейти Рубікон і виправлять цю ганьбу перед Світом та історією.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Михайло ЗЕЛЕНЧУК,
голова Всеукраїнського Братства ОУН-УПА

ПЕРЕМІГ НАЦІОНАЛІСТ

Днями у селі Озерна Зборівського району Тернопільської області (другому за кількістю виборців населеному пункті району) відбулися вибори сільського голови. З п'яти кандидатів на цю посаду від різних політичних сил сільським головою обрано друга Степана КАРПИНСЬКОГО – заступника голови Зборівської районної організації Конгресу Українських Націоналістів.

Степан Карпинський народився 8 січня 1955 року в місті Балей Читинської області Росії в родині репресованих.

1962 року після звільнення з поселення родина повернулася в Україну. В 1972 році закінчив Озернянську середню школу. Навчався у Львівському ПТУ №26 та служив в армії.

З 1976 до 1980 навчався в Тернопільському педагогічному інституті, після закінчення якого працював учителем середньої школи на Львівщині.

З 1982 до 2001 року працював на інженерних посадах Тернопільського ВО "Ватра".

З 2001 – працює в Тернопільському державному технічному університеті імені Івана Пулюя завідувачем лабораторією кафедри комп'ютерних наук.

З 1996 року – член Конгресу Українських Націоналістів.

Секретаріат
Зборівської РО КУН

Олександр ВІВЧАРИК

ТЕАТР АБСУРДУ

АНТИУКРАЇНСЬКИЙ ШАБАШ,

або Країна навпаки

Ні, таки українцям щось пороблено. Сумніваюся, що всі дивилися 24 квітня "Свободу" Савіка Шустера на телеканалі "Україна". Тож хто не бачив, той навряд чи повірить, що саме найбільше об'єднало українців у студії, що вони підтримали оплесками. Так от, найбільшу підтримку у студії отримала погроза Євгена Червоненка. А він заявив приблизно таке: якщо ви, українці, будете себе поважати, то не отримаєте ні грошей, ні шенгенських віз. Бо ми, євреї, не дозволимо, покараємо, як колись Форда. Звичайно, дехто переконуватиме, що це не дослівно. Але суть від того не змінюється. Пан Червоненко сказав те, що сказав. А українці його принизливі погрози з оплесками проковтнули.

Як бачимо, Червоненко не приховує, що він єврей. Більше того, про його обрізання дізналася вся країна. Отже, пан Червоненко зі своєю національною приналежністю визначився. І це його право, його позиція. От тільки незрозуміло, навіщо він тоді вимагав на "Свободі" від молодого представника ВО "Свобода" Андрія Ільєнка, аби той сказав йому, хто він (Червоненко) є за національністю? На що українець цілком логічно відповів: "Це залежить від вас. Ви самі мусите визначитися, хто ви є". Напевне, хлопець про шоу з обрізанням Червоненка не знав...

Мені доводилося бачити чимало образливих для українців передач на українських (?) телеканалах. Але такого антиукраїнського шабашу не пригадую. Здавалося, присутні, відчувши запах крові, втратили здоровий глузд. Адже почалася передача повідомленням про вбивство молодого українця на ім'я Максим в Одесі. В українському місті вбили молодого українського патріота, члена патріотичної організації "Січ". Але загальний настрій у студії був такий, що, здавалося, то озвірілі українці вбили єврея. На нас вилили стільки ненависті, що боксер Віталій Кличко, який, як я гадав, не боїться нікого і нічого, не наважився прямо відповісти на елементарне запитання депутата В'ячеслава Кириленка, чи український він боксер. Ніяково і соромно було дивитися, як велика, дужа, красива людина аж зопріла, викручуючись.

Українців принижували не тільки люди єврейської національності. Доклав п'ять копійок і свій землячок, поборник української демократії Володимир Яворівський. З яким пієтетом він разом зі всіма присутніми у студії слухав посла Ізраїлю в Україні, котра з притиском шпетила Україну і українців. (А дорікала вона нам усім за те, що наші дипломати не покинули якусь там конференцію, на якій представник Ірану засумнівався у реальності голокосту.) І з якою лютцю (разом з іншими) перебивав представника нашого МЗС, котрий намагався роз'яснити позицію України. Лише Дмитро Корчинський наважився нагадати послу Ізраїлю про те, що Україна, зважаючи на позицію його держави, відмовилася від дуже вигідного контракту з Іраном. Тож хоча б на знак вдячності можна було і не побачити нашої "провини". До того ж, як нагадав політолог Фесенко, злощасну конференцію не покинула й делегація Росії. Але до неї Ізраїль претензій чомусь не висуває...

Відповідь посла Ізраїлю на цей закид була фарисейсько-лихварською. Мовляв, у Росії свої стосунки з Іраном (тобто, Україна власних стосунків з цією країною мати не може), і що Росія – не європейська держава. З останнім цілком погоджуюся. Тільки сумніваюся, що посол наважилася б сказати подібне у Росії. Це по-перше. А по-друге, з відповіді випливає, що неєвропейським державам дозволяється мати свою точку зору на голокост, а європейським – ні. Цікава позиція посла Ізраїлю.

Те, що відбувалося того дня у студії, просто вражало своїм сюрреалізмом. Так, якийсь Марков, що володіє телеканалом в Одесі і розпалює в цьому південноукраїнському місті міжнаціональну ворожнечу (про це у прямому ефірі говорили його мешканці), сидів не за ґратами, а у студії. Він не спростував звинувачення, а доводив, що в одеситів свої, особливі герої. І якось так виходило, що авторитет цих специфічних героїв освячує ненависть Маркова і його однодумців до України, виправдовує вбивство її патріотів... Не дивно, що, очевидно піддавшись загальному настроєві, пан Червоненко зопалу заявив: євреїв у Бабиному Яру вбивали українці. Потім спохопився, вибачався і наголошував на тому, що їх убивали поліцаї. Але тут усе за Фрейдом: українці для Червоненка – непевні люди. Тому і вилетіло те, що думав. От тільки чому ніхто Червоненку не нагадав (хоча б той же Яворівський чи Корчинський), що і поліцаї євреїв у Бабиному Яру не розстрілювали.

"Свобода" Шустера претендує на об'єктивність і незаангажованість. Щоправда, не так давно лідер комуністів України Петро Симоненко (якого Євген Червоненко в одній із передач тієї ж "Свободи" назвав таким самим, як і він, євреєм) на зустрічі з виборцями у Смілі, що на Черкащині, заявив, що Савік Шустер отримує на місяць 180 тисяч доларів. Я було засумнівався, але, спостерігаючи за спектаклем 24 квітня, вже і не знаю, що думати. Адже то тільки за великі гроші можна так ризикувати репутацією, ставлячи подібний ганебний спектакль. Варто було побачити однаково єхидні посмішки Шустера і Шуфрича, їхній швидкий обмін поглядами, постійні розлогі ремарки депутата-регіонала, щоби все зрозуміти.

Особливо неприємно було чути плачі Шуфрича за жертвами голокосту. Звичайно, чужого горя не буває. І я зрозумів би депутата українського парламенту, якби він з такою ж повагою ставився і до жертв геноциду українців. Однак Шуфрич навіть не голосував за визнання Голодомору геноцидом. Не сумніваюся, що в нього на це будуть розлогі виправдання. Але особисто у мене не виникли сумніви щодо того, чи ідентифікує він себе як українець. Звичайно, можна зрозуміти трагедію українців, співчувати її жертвам і не будучи українцем. Та, як бачимо... До речі, держава Ізраїль теж не визнала Голодомор геноцидом. Нагадування про це чомусь дуже розлютило Червоненка.

Насторожив ще один епізод спектаклю під назвою "Свобода Савіка Шустера". На передачі вкотре засвітилася журналістка Соня Кошкіна (яке гарне українське прізвище!). Схоже, лише для того, щоби разом з режисером вистави обуритися позицією голови Верховної Ради України Володимира Литвина, який виступив нещодавно за відновлення в українському паспорті графи національність. Таке враження, що саме через це у прямому ефірі і розігрувався кількагодинний спектакль? Адже, крий Боже, ми всі будемо знати, скільки євреїв у Верховній Раді, скільки їх вирощує хліб, скільки володіє банками, а скільки замітає вулиці. Але ж то секрет полішинеля...

Та, щоби дискредитувати саму думку про можливість відновлення графи національність, на амбразуру і кинули навіть Кошкіну. Вона розтлумачила всім, чому Литвин за легалізацію національності. Мовляв, так він хоче нашкодити можливому кандидату у Президенти України Арсенію Яценюку. Натяк більш ніж прозорий: Яценюк єврей, він це приховує, а Литвин хоче про це сказати людям, і они, можливо, від нього через це відвернуться. Дивно і гидко було чути подібне у студії, де опльовували Україну і українців і відстоювали інтереси держави Ізраїль. Схоже, Кошкіна або перестаралася, або вийшла за рамки сценарію, бо невдовзі зі студії зникла.

Оскільки поганими в цьому світі і на своїй землі можуть бути тільки українці, наприкінці шабашу Шустер засумнівався навіть у реальності інтерв'ю, яке давав член так званої антифашистської організації. Її одеських активістів підозрюють у вбивстві українського патріота. Але то, напевне, сам Максим усе спланував, щоби "українцям", які проти графи національність у паспорті, легше було влаштовувати обструкцію українцям, котрі хочуть бути українцями і за головним своїм документом... Які перспективи у держави, що дозволяє подібне під гаслом "свобода слова"? І хто буде винен, якщо українцям зрештою таки набридне глумління над ними?..

м.Сміла

СКАНДАЛ

МІЛІЦЕЙСЬКИЙ ДЕБОШ: НАМ НЕ ЗВИКАТИ

Проте в Німеччині закони поважають

Юрій Луценко подав у відставку з посади міністра внутрішніх справ України і просить парламент розглянути це питання за його відсутності.

Про це у вівторок повідомив голова Верховної Ради України В.Литвин, зачитавши відповідний лист Ю.Луценка до парламенту.

Як відомо, міністр внутрішніх справ Юрій Луценко знову опинився у епіцентрі скандалу. Місце події цього разу – аеропорт німецького міста Франкфурт-на-Майні, в поліцейський відділок якого був доставлений Луценко разом зі своїм старшим сином. За інформацією ЗМІ, через неадекватну поведінку Юрію Луценку не дозволили перебувати на борту літака, що з Франкфурта відлітав до Південної Кореї. (5-8 травня був запланований візит Луценка до Сеула. В рамках поїздки передбачалася, окрім іншого, зустріч Луценка з главою уряду Кореї Хан Сін-су).

Луценка у поїздці супроводжував його старший син Олександр та керівник управління міжнародних зв'язків МВС С.Калюк. Вони вилетіли з Києва 4 травня. Чим займалися Луценко в літаку, а також в транзитній зоні аеропорту Франкфурта перед оголошенням посадки на Сеул – невідомо.

Однак співробітники авіакомпанії "Люфтганза" не пустили Луценка на борт літака. За інформацією ЗМІ, вони скористалися правом відмовити в посадці неадекватному пасажиру, керуючись інтересами безпеки польоту.

Після цього між Луценком і співробітниками авіакомпанії "Люфтганза" сталася сутичка. Міністр наполягав, щоб йому дозволили зайти на літак, однак персонал аеропорту викликав поліцію.

Інформацію про інцидент з Луценком також оприлюднило німецьке видання Bild. За повідомленням цього видання, після недопуску в літак "українці вчинили сварку із правоохоронцями, грубо лаялися, кидали у них своїми мобільними телефонами і билися". Поліції довелося викликати підкріплення і застосувати силу. Особливо агресивно поводився син міністра – як пише німецька газета, на нього навіть вдягнули наручники. При цьому у бійці в аеропорту Франкфурта було поранено чотирьох поліцейських. Жінка, патрульна аеропортового відділку поліції, за інформацією Bild, поштовхом у спину була збита з ніг. Комісар прикордонної поліції отримав "підступний удар поміж ніг", як наслідок – забиття паху. Німецьке видання пише, що правоохоронцям плювали в обличчя, били по ногах, до крові роздряпали руки.

Щодо міністра та його сина ведеться слідство за фактом завдання небезпечних тілесних ушкоджень, образи гідності та спротиву правоохоронним органам. Однак, як уже заявляли у президії поліції Франкфурта, кримінальна відповідальність нападникам не загрожує.

Bild також стверджує, що у відділку в Луценка-молодшого зафіксували вміст спиртного у три проміле. Міністру вдалося уникнути тесту на алкоголь, пред'явивши дипломатичний паспорт.

У президії поліції Франкфурта-на-Майні "Німецькій хвилі" підтвердили, що конфлікт з Луценком мав місце, а також спростували інформацію про те, що інцидент нібито було "зам'ято".

"Це правопорушення зафіксоване у встановленому порядку і щодо нього буде вжито усіх процесуальних заходів, – повідомив речник франкфуртської поліції. – Усі факти, викладені у газеті Bild, ми підтверджуємо, окрім інформації, яка стосується кількості проміле у крові затриманого".

(За повідомленнями ЗМІ)

Михайлівський собор у Києві

РЕЛІГІЯ І ДЕРЖАВА

СТУПАЙМО НА ШЛЯХ ОДУЖАННЯ

Закінчення.
Початок на 1-й стор.

Зважаючи на події, що розгортаються навколо Царгороду, а саме загарбання його турками та перспектива подальшого жалюгідного існування, він запрошує до себе Царгородського Патріарха Ієремію II, з яким веде перемовини про піднесення Московської митрополії до статусу Патріархату. При цьому пропонується щедра "допомога", або теперішніми словами – хабар.Таким чином Київська митрополія втрачає свої канонічні території, які були в межах Московського царства. Але й Московський патріархат ніяких додаткових земель не набуває. Київська митрополія й надалі залишається на українських землях. Такий стан зберігається впродовж близько 100 років. За цей час на українських землях з'являється безліч московських шпигунів у рясах, так званих "мєстоблюстітєлєй", які пишуть листи на адресу царгородських з облудними звинуваченнями на адресу Київської митрополії як антиправославної, що тяжіє до католицького Риму.

У 1685 році Московський Патріархат вже офіційно звертається до Царгородського Патріарха Якова про передачу Київської метрополії у своє підпорядкування. Проте отримує відмову. Саме через це в тому ж році московські зайди в рясах проводять так званий елекційний Собор та обирають свого промосковського так званого митрополита Київського Гедеона Святополка-Четвертинського. Після цього обрання Московський Патріарх Іоаким вже вимагає від Царгороду зректися Київської митрополії.

У 1686 році, коли Патріархом в Царгороді стає Діонісій IV, Москва виряджає до нього ціле посольство. Очільник цього посольства з хабарем йде спочатку до візира Туреччини з проханням вплинути на новообраного Патріарха. Потім з хабарем йде до самого Діонісія. А хабар той був немалий – "соболя да червонцы", перед яким Патріарх не встояв. Вже наступного року Царгородський патріарший Собор трактує оборудку Діонісія з передачею Київської метрополії Москві як акт "симонії" – тобто хабарництва, але повернути його назад вже не наважується. До речі, оригіналу документа, який би засвідчив передачу, ніколи не існувало. Тож у 1686 році Київська митрополія, тобто тодішня українська помісна церква, стає канонічною часткою Московського Патріархату. Канонічною – це за впертого трактування москалів, але скажіть мені, чи може бути канонічним те, що придбано не за канонами?

Прослідковуючи далі історію розвитку Московського Патріархату та Російської Православної церкви аж до сьогоднішнього дня, можна чітко визначити, що церква для російських царів, генсеків та президентів була, є та надалі залишиться інструментом для реалізації їхніх імперських планів. Інструментом дуже й дуже дієвим. А скажіть, як ставитися до тих благословінь, які у всі часи надавались РПЦ російським завойовникам на їхні криваві справи з підкорення інших народів, в тому числі й українського? А підкорення – це вбивства та пограбування. А як же головні біблейські заповіді "не вбий" та "не вкради"? Як ставитися до відомих прикладів надання попам офіцерських чинів колишнього КДБ, а тепер ФСБ? Це означає, що, приходячи до церкви УПЦ МП на сповідь, ми, можливо, виливаємо душу офіцерові ФСБ у рясі, під якою ховається мундир та записувальний пристрій.

Окремо хочу зупинитись на висловлюваннях одного одіозного російського попа, теперішнього митрополита Одеського та Ізмаїльського Агафангела, уродженця Калуги. У його публічних проповідях усюди звучать заїжджені тези про "общую історію", "общєє атєчество", "єдіную русскую націю", "єдіную русскую зємлю". Про нашу мову – "нєканонічная, нєблагодарная, уличная, площадью раждьонная". Про нашу державу – "Україна можєт существовать только с вєлікой Рассієй". Про нашу тисячолітню культуру – "наспєх за дєсятілєтіє создайотся культура". Про нашу столицю – "Кієв бєз вєлікой Рассєі нємислім ні в коєм і ні в коєм случає". Скажіть, яке відношення ці тези мають до Бога, містком до якого має бути священик? Та ніякого!

Інше питання, яке потребує негайного осмислення та відповідного реагування – це питання землі під церквами. В Києві, наприклад, місцева влада задовільняє апетити МП шляхом продажу нових земельних ділянок під забудову церков. Закликаю депутатів – зупиніться! Перед тим, як тиснути на кнопки, ви маєте знати, що на тих ділянках держава Україна вже не матиме власної юрисдикції. Ситуація тут приблизно така, як і з посольствами, де діє принцип екстериторіальности. А тепер простий приклад. За командою московські попи підіймають на всіх церквах російський триколор. То що далі?

Підводячи риску під зазначеним, наполягаю на якнайшвидшому розумінні наступних простих речей:

Президент України Віктор ЮЩЕНКО
та Вселенський Патріарх ВАРФОЛОМІЙ Перший

1. УПЦ МП не є українською церквою, а лише філіалом РПЦ;

2. УПЦ МП, як філіал РПЦ, не є канонічною на українських землях, бо прийшла сюди, порушуючи церковні канони, за допомогою наданого хабаря;

3. УПЦ МП, будучи механізмом в імперській політиці Росії, є ворожою до українців та нашої держави;

4. Основою політичного підпорядкування народу є його підпорядкування духовне.

Знаючи все це, для чого нам відвідувати російську церкву? Храми цієї церкви ростуть, як гриби, у нас на очах? Вони недалеко від наших домівок? Переконаний, що це не може бути виправданням. Знову скажете – та всі вони однакові, а я просто йду до Бога! Якщо так, то перечитайте цю статтю ще раз. Отже, пропоную найдієвіший спосіб висловити своє ставлення до російської церкви на побутовому рівні – просто ігнорувати її храми та заходи, які вона проводить, натомість частіше відвідувати храми існуючих українських православних церков.

Декілька слів про канонічність. Єдиною канонічною православною церквою в Україні може бути лише помісна Українська Православна Церква, спадкоємиця Київської митрополії, яку було втрачено в 1686 році. Підстави для її відновлення (саме відновлення, а не створення) та визнання Собором східних патріархів є, 34-е Апостольське правило, що визнає канонічною підставою для унезалежнення церкви національний фактор. Крім того, є 6-е правило I Вселенського та 17-е правило IV Вселенського соборів, які визначають канонічною підставою для усамостійнення церкви адміністративно-територіальний фактор.

І наостанок – про найголовніше. Хочемо мати власну Українську державу – маємо об'єднати усі українські православні церкви та відновити єдину помісну Українську Православну Церкву. Не хто інший, як ми, українці, господарі на своїй землі, розпочавши цей історичний шлях, повинні твердо ним іти аж до завершення. Шлях непростий. Шлях, який колись пройшли греки, серби, албанці, румуни, грузини. Вітаю той поступ, який вже зроблений Президентом Віктором Ющенком у вирішенні цього питання. Наразі потрібні наступні чіткі кроки, які перетворять цей процес на незворотній.

Володимир МАНЬКО,
голова Голосіївської РО КУН
в м. Києві

З ПРИВОДУ ОПУБЛІКОВАНОГО

ДО ПИТАННЯ ПРО ГЕНЕТИКУ

Ірина МОЛЧАНОВА,
біолог-генетик

З цікавістю прочитала статтю Сергія Ярмолюка "Мова і нація" ("НіД", ч.14, 21.04.2009). Не маю сумніву, що українську мову треба захищати від шовіністів будь-якого віку, а не тільки пенсіонерів. Але деякі твердження пана Ярмолюка, котрий, на жаль, не вказав свого напряму освіти, у мене, як фахового біолога-генетика, викликають сумніви.

Незрозуміло, на підставі яких біологічних дослідів С.Ярмолюк стверджує, що "...українці в результаті глобальних і довготривалих змішувань різних народів і народностей як нація *не мають якихось специфічних генетичних ознак, генетичних варіацій*, за якими можна відрізнити "істинного" українця від "неістинного". *Для українського населення поняття національности не варто пов'язувати з генетичною ідентичністю, що передається від батька до сина в практично незмінному стані*" (курсив **І.М.**).

Досить дивно читати такі рядки, коли кожний неозброєним оком може відрізнити худорлявих гуцулів від схильних до повноти полтавчан або високих волинян. І немає сумніву, що всі ці зовнішні якості, як і психологічні та інші, передаються від батьків дітям, тобто мають генетичне підґрунтя! Так, більшість українських областей має свої специфічні риси зовнішности, але саме це вказує на генетичні варіації в межах українського народу. Такі відмінності є й серед росіян по областях, і серед кавказців, і серед європейців – невипадково ж вони поділені на багато країн, хоча на погляд нефахівця австрійця од німця відрізнити неможливо. Тому застерігаю С.Ярмолюка від вільного трактування маловідомої йому науки генетики, щоби не формулювати неперевірених тверджень на кшталт "в рідній Україні новонародженого можна записати за расовим походженням українцем або поляком, литовцем або білорусом, або представником угро-фінської нації". Коли читаєш такі вислови, виникає запитання: чи відрізняє пан Ярмолюк власних дітей від сусідських, якщо йому всі бачаться однаковими? На жаль, подібні твердження у поважній "Нації і державі" можуть викликати сумнів у ідентичності, окремішності української нації. Думаю, щоби надалі не виникало спекуляцій з цієї теми, треба нашим українським біологам зробити фаховий глибокий аналіз генотипів українців різних областей. Висновки надрукувати в ЗМІ у популярному вигляді для користання бажаючими замість домислів та фантазій.

Від себе можу сказати, що існує багато методів опрацювання біологічного матеріалу. Наприклад, за аналізом складу крові Homo sapiens близький як до вищих мавп, так і... до свині. Можливо тому останнім вірусом "свинячого грипу" швидко заражаються люди? Також за "білковим годинником" (змінами білків у різних тварин) H.sapiens відрізняється від коня 42 відмінностями, від нижчих мавп 12-ма, а від шимпанзе... не відрізняється. Але, погодьтеся, між нами різниця існує. Тобто, перш ніж почати наводити в пресі маловідомі чи незрозумілі біологічні твердження, треба фахівцям докладно розібратися у фактах.

Стосовно захоплення С.Ярмолюка Францією, де від країни залишається тільки назва, а білошкіра французька нація практично замінюється на чорно-жовту афро-азійську, можу пояснити – це називається асиміляція (поглинання нації) на власних теренах. Упевнена, це не приклад для наслідування, а трагедія як для великого французького народу, який створив самобутню культуру світового рівня, так і для цілого людства. Адже зникає французький народ – окремий генотип виду Homo sapiens, який має свої яскраві оригінальні риси. Зникаючі види тварин і рослин ми записуємо в "Червону книгу", тим паче треба бити на сполох, коли асимілюють давні народи. Впевнена, що справжні українці зроблять усе можливе, аби уберегти свою прадавню унікальну націю від асиміляції.

Василь ЗАЄЦЬ

 ОГЛЯД ЛИСТІВ

З ТВЕРДОЮ ВІРОЮ В УКРАЇНУ

"СПОГАДИ часто повертають мене в часи дитинства і юності... Батько мій Юрій був активним членом "Просвіти", передплатником газет "Народна справа", "Діло". Разом з ним я нерідко бував на зібраннях просвітян, жадібно ловив кожне почуте там слово, з великим захопленням читав ці та інші газети, книжки, які систематично отримувала філія "Просвіти" мого рідного села Журавина".

Такою задушевною згадкою починає свій лист до редакції мешканець міста Нова Каховка Херсонської області **Гнат Біжик**. Як відомо, одним з фундаторів "Просвіти" був вічний революціонер України Іван Франко. І він, і його однодумці глибоко усвідомлювали, що стати вільним народ зможе лише тоді, коли знатиме правдиву історію – як свого краю, так і світову, коли на належну висоту підніметься його духовність, коли Біблія стане настільною книгою національно-визвольних когорт. На превеликий жаль, на шляхетній ниві просвіти згодом, очевидно, не без участі лукавого, буйно порозросталися бур'яни просвітянства, глашатаї якого заходилися протиставляти шлях мирного накопичення знань тим бурхливим революційним вибухам, без яких освічений народ не може скинути зі своїх рамен колоніальних пут. На велике щастя українців, опортуністичний дух не зміг охопити широкі народні маси, про що свідчать спогади Гната Біжика: "У 30-ті роки минулого століття серед людей старшого і молодшого віку блискавично поширювалися ідеї націоналізму. Ми багато знали про Євгена Коновальця, підступно вбитого агентами Москви в Роттердамі, про нового молодого лідера Степана Бандеру. Його мужній виступ на Варшавському процесі завоював серця патріотів України. Тривожні дні німецько-російської війни підняли народ на рішучу боротьбу за відновлення незалежності України. Репресії з боку обох тоталітарних режимів все більше підтверджували спасенність такої боротьби. І коли мій старший брат Юрій опинився в гітлерівському концтаборі "Освенцім", це не злякало брата Дмитра. Він став активним членом Організації Українських Націоналістів, вояком Української Повстанської Армії. Бої проходили недалеко від нашого села, тож брат часом приходив додому. Але обставини не раз складалися так, що саме тоді батьківську хату оточували каратели, які полюбляли робити облави. На щастя, у нашому великому будинку була надійна криївка. Але можна собі уявити, що в такі хвилини переживала наша мати Єва, та й батько...

На все життя запам'ятався свят-вечір 1944 року. Брат прийшов додому з декількома друзями. Святкова вечеря пройшла за щільно занавішеними вікнами. Хлопці проспівали декілька колядок. Аж тут вартовий доповів: у нижній частині села дуже розгавкалися собаки! Святкування відразу закінчилося. Хлопці перейшли до стайні, звідки був хід до криївки. Не встигли замкнути за собою двері, як у нашій оселі почався москальський трус. Зайди поперекидали все у возівні, коморі, підвалі, на горищі. Нам уже здавалося, що біди не минути. Але нас виручили друзі, які проявили неабияку відвагу: неподалік від хати випустили ракету. Каратели сприйняли це як сигнал наступу на прикордонну заставу і покинули нашу хату. А бандерівці, набивши свої наплічники продуктами про запас, подякували матері й батькові за гостинність, попросили вибачення за тривогу та й пішли в свою далеку дорогу, позначену великою відвагою і героїзмом..."

Закінчуючи листа, Гнат Біжик висловлює переконання в тому, що нині "конче потрібно розгортати роботу, спрямовану на виховання молодого покоління на ідеалах нашого героїчного минулого, на ідеології українського націоналізму, на діяльності таких лідерів, як Степан Бандера. На превеликий жаль, не скрізь у нас є кому це робити. Не всі ще люди прокинулися від комуністичного наркозу, багато хто з владців продовжує отруювати свідомість людей комуністичними нітратами. Нерідко це роблять і вихователі молоді.

Тож не дрімаймо! Шукаймо будителів народу! Ставаймо в їхні ряди і самі!", – закликає Гнат Біжик.

ЩЕ В МИНУЛОМУ СТОЛІТТІ геніальний Тарас Шевченко побоювався, що

...Україну злії люде
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять...

І сьогодні таким побоюванням пронизаний лист нашого дописувача **Миколи Молодила** з села Торговиця на Івано-Франківщині:

"Хочу поділитися з вами своїми думками про теперішній шабаш москалів в Україні. Під час засідання Верховної Ради, на якому ухвалювали бюджет держави на 2009 рік, "п'ята колона" Росії – представники Партії регіонів та Компартії галасували про імпічмент Президенту України Віктора Ющенка. Вітчизняні русофіли та комунофашисти звинувачують Президента в тому, що він ратує за спорудження пам'ятників великому гетьману Мазепі та його союзникові шведському королю Карлу XII, монумента на честь жертв Голодомору 1932–33 років. На це, бач, підуть великі гроші. А от коли на нашій землі ставилися пам'ятники лютому ворогу України – імператриці Катерині II, тоді їхня вартість аж ніяк не хвилювала російську "п'яту колону", представники якої намагаються видати себе за великих друзів українського народу".

Обурюють Миколу Молодила і прояви московського шабашу в інформаційному просторі України: "Москалі скаженіють в нашому радіомовленні і на телебаченні. Який канал не ввімкнеш, всюди на тебе чатує чужа мова. Навіть новорічні свята затьмарив українцям той же "общепонятный язык": всі канали транслювали російськомовні передачі. Навіть на УТ-1 українською розмовляла тільки ведуча, актори ж співали російською мовою. Ми з дружиною за всю новорічну ніч змогли зафіксувати всього три українські пісні, що прозвучали в прямому ефірі. Не могло не обурити і те, що на українських екранах не з'явився жоден співак чи співачка в національному вбранні. Зате телевізори показали нам чоловіків, що танцювали в чорних капелях, в яких ходять жиди".

З таким засиллям Москви українці миритися не можуть: "якщо ми і далі будемо сидіти тихо, – пише Микола Молодило, – то москалі нам на голову сядуть".

Поза увагою дописувача не залишився і вступ України в НАТО: "Коли в програмі "Свобода слова" заходить мова на цю тему, регіонали та комуністи люблять висувати такий "аргумент": Україна, мовляв, не може вступати в цей блок тому, що НАТО бомбило в Югославії наших братів-слов'ян. Але при цьому ті ж регіонали та комуністи вперто замовчують дуже промовистий факт: всі республіки, які входили колись до складу Югославії, поспішили подати заяви про вступ до НАТО. Навіть серби, незважаючи на те, що на їхню столицю Белград падали натівські бомби, і від них відібрали Косове, хочуть стати членами НАТО, вступити в Євросоюз. Виходить, брати-слов'яни не хочуть брататися з москалями, а віддають перевагу братанню з чехами, словаками, болгарами, поляками, які теж пішли в НАТО. Поза цим блоком досі залишаються Україна та Білорусь, бо в цих країнах Росія вигодувала потужні "п'яті колони", яким Московія платить добрячі гроші, а тому й вона дорога та мила їм, хоч москалі для нас аж ніякі не брати-слов'яни, Росія не Європа, а Євразія, в якій куди більше дикої Азії, ніж цивілізованої Європи".

На думку Миколи Молодила, в Україні розвелося надто багато всіляких партій, до того ж всі вони часто-густо не дають належної відсічі знахабнілим русифікаторам. Саме тому українцям доводиться терпіти ситуацію, коли "сидить ворог в твоїй хаті і з тебе сміється". А все тому, що "наші депутати часто-густо не дбають про свій народ, а лише про себе і доступ до корита".

ЦЮ ДУМКУ поділяє і **Олександр Костенко** з села Лутави на Чернігівщині, який пише про себе: "Не маю за плечима нічого, крім прожитих вісімдесяти років, пережитого в часи окупації і війни, служби в армії протягом майже семи років. Я не депутат і не науковець. Відпрацював свій вік інженером, тепер живу лише на невелику пенсію..."

Олександр Васильович постійно думає про ситуацію в рідній країні, про майбутнє нашого народу. Ставши не тільки активним читачем, а й передплатником нашої газети, він бажає поділитися вистражданим протягом років з читачами, "з людьми, не байдужими до долі Української держави". На думку дописувача, "у нас є нація, проте немає держави, відсутній діалог з нею. І в цьому наша велика спільна біда, біда української нації, біда окупованої Росією і керованої росіянами і євреями України". Зневірившись в численних партіях, що дурять наш народ, в бездушних можновладцях, що смокчуть соки з трударів, Олександр Костенко закінчує свій лист оптимістичним зверненням до однодумців: "І все ж зичу Вам успіху у благородній справі. Славте українську націю, згуртовуйте наших громадян, дбайте про їхнє патріотичне виховання, давайте гідну відсіч всьому ворожому українській нації. Нехай пощастить Вам побачити вільною і щасливою українську Україну!"

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ВЕЛИКИЙ БУДІВНИЧИЙ

Історична записка з приводу анафеми на гетьмана Івана Мазепу

Митрополит ДИМИТРІЙ (РУДЮК)

За правилом III святого Кирила, архиєпископа Олександрійського (412–444), вважається недійсним той чин архиєрея, який він робить через насилля або через страх: "І те, що таке насилля над ієрархами Церкви, колишніми сподвижниками гетьмана Івана Мазепи, чинилося Петром І, є фактом незаперечним".

"Анафема на Мазепу була цілком антиканонічним і антиєвангельським актом. Гетьман Іван Мазепа не мав з Церквою жодного конфлікту", – таку лаконічну і чітку оцінку цьому ганебному актові дав у своєму виступі на Всеукраїнському Православному Соборі УАПЦ 1990 року майбутній Патріарх Київський і всієї Руси-України Володимир Романюк.

Після Полтавської битви розбиті війська Карла XII разом з козаками відступили до ріки Південний Буг і, переправившись через неї, зупинилися у прикордонній фортеці Очаків, а згодом переїхали до міста Бендер (сучасна Республіка Молдова). Саме у передмісті Бендер, у Варниці, став табором Карл XII. Важке моральне й матеріальне становище емігрантів, чвари між генеральною старшиною непокоїли гетьмана. Він доживав останні дні. Наприкінці вересня 1709 року стан його здоров'я погіршився. Гетьман сповідався у православного священика з Ясс. Почав ладнати деякі справи. Був хоч і хворий, але при пам'яті, навіть намагався жартувати. 21 вересня близько четвертої години дня до кімнати хворого, де були Орлик, Войнаровський, шведський комісар Густав Солдан і священик, зайшов король Карл XII, але Мазепа його не впізнав. Смерть уже чатувала біля гетьмана, його стан погіршувався щохвилини. Іван Мазепа упокоївся близько десятої години вечора 3 жовтня (21 вересня за ст. ст.) 1709 року.

Наступного дня гетьмана проводжали в останню путь. Шведські джерела свідчать, що тіло спочилого Мазепи везло шестеро білих коней. За гробом гетьмана несли клейноди. Останню данину пам'яті віддавав спочилому і король Швеції Карл XII. Тіло Івана Мазепи поклали в парафіяльній церкві містечка Варниці, а згодом його перепоховали у місті Галац на Дунаї, де в центральному соборі монастиря святого Юрія місцевий митрополит відслужив заупокійну службу за спочилим гетьманом України. Тіло Івана Мазепи поклали до цегляного склепу посеред церкви.

Але спокою гетьманові не дали і після його відходу у вічність. Кістки його кілька разів викидали з могили, чинячи над ними наругу. Спочатку це зробили російські солдати під час Прутського походу 1711 року. Потім турецькі вояки 1821 року, коли шукали в цьому склепі коштовності. Згодом з тлінних останків Мазепи знову познущалися російські солдати під час війни з Туреччиною 1829 року. Ченці монастиря щоразу ховали прах гетьмана. Через певний час з пам'яті було стерто, хто саме похований під склепінням монастиря. 1835 року в цьому ж склепі було поховано тіло румунського господаря Дерекчі, а кістки гетьмана відсунуто. Коли на території Румунії було видано наказ про заборону ховати спочилих у храмах, то родичі румунського господаря перепоховали його тіло разом з "невідомими кістками", тобто прахом Івана Мазепи, на подвір'ї біля церкви.

Але над могилою гетьмана не лише чинили наругу. Її з пошаною відвідували побратими гетьмана та справжні християни. У 1722 році там побував Пилип Орлик. Могилу гетьмана відвідав офіцер російської армії Олексій Мартос – український патріот, шанувальник Мазепи, який залишив такий спогад: "В греческом монастыре в городе похоронен Малороссийский Гетман Мазепа, после Полтавской баталии принятый в покровительство турецкого двора. Мазепа умер в удалении от отечества своего, коего он защищал независимость; он был друг свободе и за то стоит уважения потомков. После его удаления из Малоросии жители её потеряли свои права, столь священные, которые Мазепа долго защищал с свойственной всякому патриоту любовью и горячностью. Его не стало, и имя Малороссии, и её храбрых казаков изгладилось из списка народов, хотя невеликих числом, но известных своим существованием и конституцией. Кроме других добродетелей, Мазепа был друг наук: он увеличил в Киеве Академию в Братском монастыре, который им возобновлён и украшен, снабдил её библиотекою и редкими манускриптами. Однако основатель академии и многих церквей и человеколюбивых заведений ежегодно проклинается в воскресенье первой недели великого поста вместе со Стенькой Разиным и иными ворами и разбойниками. Но какая разница! Последний был разбойник-святотатец. Мазепа – просвещеннейший, человеколюбивейший человек, искусный полководец и повелитель вольного народа. Я слушал эту гнусную церемонию в Киеве, которую совершал митрополит с архиереями и всем духовенством совершенно с пренебрежением имени нашей Церкви".

Навесні 1877 року місце спочинку українського гетьмана відвідав ще один офіцер царської армії – Микола Тобілевич, згодом відомий як видатний український актор і драматург Микола Садовський. Така зустріч з Мазепою його вразила, і він у своїх спогадах записав: "Ти, славний гетьмане, ти, останній нащадку колишньої вільної, багатої, свободолюбної України! Ти, поборнику святий, що не хотів себе лічити рабом серед зграї доношиків, блюдолизів, підніжків, грязі й рабів! Се ти! Так ось де ти знайшов собі місце довічного покою! А нас, дурнів, учать історії грецької, римської, середньовічної і таке інше, а своєї – дасть Біг! Через те й не знаємо про твою вічну оселю! Аж вона ось де! І я низько вклонився гробниці того славного патріота, що бажав здобути щастя, і волю, і честь своїй рідній, знедоленій країні і, знесилившись у тяжкій боротьбі, поліг в далекій чужині, анафемою затаврований. На тім світі праведний Суддя розсудить Петра та Івана. Безталанна ти, моя рідна Вкраїно! Але думи й пісні твої, що зосталися нам на спомин, свідчать про твою славу колишню, моя нене! Вони кажуть нам правду святу, що ми є й були нація! Вони кричать, вони квилять, вони клекочуть клекотом орлиним до щирих синів занедбаної України, що скривдженим синам її пора перестати у наймах жити, а, обнявши найменшого брата, поруч із ним своїй рідній неньці пора вже служити!".

Мазепа як панегіричний образ. Гетьман у хвалебних, а потім і в осудних віршах

Ті, хто проклинав українського гетьмана Івана Мазепу, раніше оспівували його у своїх віршах та панегіриках, і цей факт ще раз засвідчує те, що прокляття виглядало вкрай заполітизованим під тиском Петрового свавілля. Гетьман дійсно мав численних панегіристів. Хто тільки Мазепу не звеличував за 22 роки його гетьманування! Наприклад, митрополит Стефан Яворський раніше ставився з повагою до роду Мазеп і у 1689 році видав панегірика під назвою "Луна голосу, що волає у пущі". Тут поет оспівує герб гетьмана та його боротьбу з турками і татарами:

Сам Іван бо під сонцем правічним панує,
Що його зоря славна, вождя, знаменує,
Додає до звитяжства великої сили,
І турецькій насипле він гідрі могили.

Панегірик "Луна голосу..." був прикрашений гербом гетьмана на звороті титулу, в тексті є ще шість таких гербів з емблематичними зображеннями. Усі герби майстерно виконав гравер Іван Щирський. Автор тоді ще не був митрополитом, звався до прийняття чернецтва Симеоном і викладав вільні науки та філософію як магістр Києво-Могилянської академії.

Майже через десять років (1698 р.) вже митрополит Стефан Яворський присвятив українському гетьманові "Весільне казання при благословенному вінчанні Івана з Обідова Обідовського, стольника і полковника Ніжинського в церкві Свято-Троїцькій Батуринській". Сама ж книжечка була названа "Виноград Христовий". У ній було зображено герб Мазепи і додано до нього геральдичного вірша.

Хвалебного вірша гербові Мазепи присвятив і майбутній митрополит Ростовський Димитрій Туптало. Будучи духовним сподвижником гетьмана, він додав до "Руна орошеного" ці поетичні рядки, які увійшли до виданої у Чернігові 1697 року книжки:

Про гербовий місяць, зорю та про руно орошене
Гедеону іноді образ цей наслідний –
Місяць, Зоря і Руно – він був подібний
Це орошене Руно напророкувало,
Що Зоря і Місяць тут його орошало.
Що ж бо Місяць і Руно значать і Денниця?
Перемоги образ це – Марія-Дівиця.
А як Місяць і Зоря тут Руно оросять,
То Мазепі на врага знак побід приносять.

Найцікавішим панегіриком на честь гетьмана Івана Мазепи стала похвальна частина книги Антонія Стаховського "Дзеркало від писання Божественного". Її надрукувано 1705 року в друкарні Іллінсько-Троїцького монастиря як піднесення гетьманові з приводу нещодавно заснованого Чернігівського колегіуму. На першому аркуші – вірш на герб Івана Мазепи, тобто геральдичний, із зображенням самого герба. Курч, якого підтримують святі страстотерпці Борис і Гліб; перший тримає списа, другий – меча. Вгорі – зірка на місяці з плетеним ім'ям "Марія", внизу – бойові регалії: шолом, знамена, списи, гармати. Над усім стрічка з написом: "Гетьман Іван Мазепа". Внизу – латинські та слов'янські вірші:

Герб гетьмана Мазепи в руках оті мають,
Гербом тим його ймення у Небі відбивають.

Передмова Антонія Стаховського до цієї книжечки прославляє Мазепу як мецената. Вихваляються й "героїчні діла вождівства гетьмана", при цьому Мазепа зветься "хоробрим новим Геркулесом", який нові гори за Київськими горами будує і "хресні колони ставить – їх супостати не пройдуть". Після того вміщено вірші польською мовою на пошану Мазепи.

Про зміст цих віршів дослідник і перекладач Валерій Шевчук пише таке: "...гетьманська влада сприймається як Богом дана й підтримувана небесними силами, а отже, рівна царській: в суспільно-політичній думці другої половини XVII століття це була одна з позицій дискусій, коли йшлося про природу цієї влади: первинна вона чи вторинна".

***

Безпідставно кинута царем Петром анафема на гетьмана Івана Мазепу звела нанівець усю попередню хвалу і славу. Зворотним боком панегіричного образу Мазепи став "образ Мазепи – змія, нового Юди", що склався в літературі після Полтавської битви. Ті ж самі духовні побратими ясновельможного пана гетьмана, які прославляли його в панегіриках і віршах, возносили до небес його труди й заслуги, отримували від нього щедрі дари, тепер, позичивши очі в сірка, почали писати пасквілі та проклинати Івана Мазепу на догоду царю Петрові. Митрополит Стефан Яворський 12 листопада 1708 року виголосив у московському Успенському соборі "Слово перед прокляттям Мазепи", в якому, зокрема, казав: "Кращого імені тобі не знайду більшого за те, коли тебе, змінника прелукавого, назву Юдою". У цій промові очільник Церкви, митрополит Рязанський, ще не відкидає добрих трудів гетьмана, які покладено "на будівництво домів Божих, на збагачення монастирів, церков, на будівництво богоділень, на жертволюбство, странолюбство та інші добродійності". Митрополит написав вірша проти Мазепи, хоча колись вихваляв гетьмана. Вірш, що має назву "Ізми мя Боже", Михайло Драгоманов назвав "шкалярсько-попівською лайкою від імені Росії на "біса", "вовка", "Каїна", "Юду-Мазепу". Саме з цих лайливих "творів" митрополита Стефана Яворського ми дізнаємося, в чому була "провина" українського гетьмана Івана Мазепи. Його звинувачували у нарузі над церквами – але ж гетьман був найвидатнішим меценатом і будівничим храмів!!! Говорили, що Іван Мазепа пролив невинну кров, але ж він не карав своїх ворогів, відмовлявся страчувати навіть таких, як Кочубей та Іскра. Кожен правитель має право на вияв своєї влади. Але карні дії гетьмана Мазепи не йдуть у порівняння з тисячами жертв Петра І. Звинувачували Мазепу і в бажанні віддати Україну Польщі. І це також була неправда. Митрополит Стефан Яворський порівнює Мазепу з Іродом, Авесаломом, облудним та невдячним, називає його злобним, звабним, як лис і біс, зве "вовком ядовитом", який лесно укрився овечою шкірою, лицемірним, єхидним. "Тобто маємо не образ людини, а набір брехливих лайок, що виходили з колаборантських позицій С.Яворського", – каже Валерій Шевчук.

До огидних віршів і пасквілів митрополита Стефана Яворського долучився інший колишній оспівувач трудів і слави Івана Мазепи, архиєпископ Феофан Прокопович. У своєму описі Полтавської битви "Епиніконі" він вживає різні брутальні епітети, хоча виступає дещо поміркованіше. Ще один ієрарх, Іоан Максимович, у 1709 році видає з приводу Полтавської битви книжечку "Вісім блаженств євангельських", із присвятою царевичу Олексію Петровичу, де також ганить Мазепу. Так само і в "Синаксарі на преславну перемогу під Полтавою" (оповідання для читання в церкві під час утрені) описана втеча Мазепи до турків. У всіх пасквілях на гетьмана спостерігається якась дивна патологічна атрофація національного чуття. Вірші переважно кон'юктурні, а через це поетична їх цінність дуже низька.

Продовження. Початок у числах 14–17.

Далі буде.

ТАРАСОВЕ СЛОВО

ШЕВЧЕНКІВ "КАВКАЗ" НА КАМЧАТЦІ

Костянтин ХОМЕНКО

Славнозвісну поему "Кавказ" Тарас Шевченко написав у Переяславі 18 листопада 1845 року. Задум же виник наприкінці серпня – на початку вересня 1845 року, коли Шевченкові стало відомо про загибель у Чечні його друга Якова де Бальмена під час Даргинського походу в липні 1845 року. Це була наймасштабніша загарбницька акція, яку організував і очолив лютий генерал О.П.Єрмолов, аби зламати опір народів Кавказу російським завойовникам.

Автограф до поеми вміщено в рукописній збірці "Три літа". Первісна його редакція невідома.Через цензурні утиски твір довгий час поширювався у списках, поет знайомив з ним учасників Кирило-Мефодіївського братства. У грудні 1846 року через М.І.Савича, члена цього товариства, Шевченко передав поему "Кавказ" до Парижа Адамові Міцкевичу. Та вперше "Кавказ" надруковано у безцензурному виданні "Новые стихотворения Пушкина и Шевченки", яке побачило світ у Ляйпцігу (Німеччина) 1859 року. В Україні уривок з поеми опублікував львівський журнал "Вечерниці" (1863, №13), а повний текст вийшов у виданні "Поезія Тараса Шевченка" (Львів, 1867, т.2).

У межах Російської імперії епохальний твір українського поета побачив світ лише на початку XX століття у виданні Василя Доманицького "Тарас Шевченко "Кобзар"; СПБ, 1907. З часом "Кобзар" з'явився у перекладах по всьому світові – від Англії до Японії. На сьогодні відомо 70 перекладів "Кобзаря".

Цей твір зацікавив і жителів далекої Камчатки. Алюрською мовою, якою розмовляє частина населення Коряцького Автономного округу, переклав "Кобзар" Михайло Попов (справжнє прізвище Татха) – за походженням коряк, перекладач, літературознавець, кандидат філологічних наук. Окрім того, переклав ще й "Заповіт" (разом з І.Поповою трасформував цей твір і коряцькою мовою), "Тоголю", "Чого мені тяжко, чого мені нудно", "Не женися на багатій" та вступ до балади "Причинна" – "Реве та стогне Дніпр широкий", а також ліричну перлину Степана Руданського "Повій, вітре, на Вкраїну."

Коряцькою мовою "Кавказ" переклала Валентина Дедик – коряцький мовознавець і педагог, кандидат філологічних наук. Їй також належать переклади таких вершин поезії Тараса Шевченка, як "Заповіт", "Реве та стогне Дніпр широкий", "Пророк", "Чого мені тяжко, чого мені нудно".

На Камчатці також живуть ітельмени – корінне населення півострова. Представниця цього невеличкого народу Клавдія Халоймова – поетеса, кандидат педагогічних наук, автор підручників і програм для початкової школи, методичної праці "Історико-етнографічний посібник з ітельменської мови", першої книжки рідною мовою "Дятім Кухча" та інших видань – окрім поеми "Кавказ", переклала "Заповіт", " Пророк", " Не женися на багатій", "Чого мені тяжко, чого мені нудно", "Реве та стогне Дніпр широкий", поезії "Любіть Україну" Володимира Сосюри, "Повій, вітре, на Вкраїну" Степана Руданського.

Це перші ластівки української поезії на географічно далекій від України Камчатки. Та є гарний зачин, який спонукає до найкращих сподівань на подальшу активну співпрацю й розширення літературних контактів.

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

ЧОМУ ЗЛІКВІДУВАЛИ ЗАПОРОЗЬКУ СІЧ?

Олександр НОСЕНКО

Останнім часом досить модно згадувати про ліквідацію Запорозької Січі, вказуючи ледь не єдиною причиною цього "розвинуті ринкові відносини" в ній. Але чи так було насправді? Досить переглянути цікаві документи, пов'язані з перебуванням депутатів від Запоріжжя у Санкт-Петербурзі напередодні ліквідації, щоб не лише засумніватися у "ринковій" теорії, а й просто її відкинути.

1767 року до царського двору прибули депутати від Запорозької Січі з досить дивними вимогами. Найперше, що вимагали січовики, – виведення російських військ з козацьких паланок. Царські війська, розквартировані на запорозьких землях, вели себе як завойовники, не рахуючись з місцевими власниками. Саме це і було основою для невдоволення. Тим паче, що досить значний російський гарнізон знаходився за кількасот метрів від самої Січі.

Другим пунктом вимог була заява про негайне зруйнування царських укріплень на теренах Запорожжя. Чому так? Козаки були навчені гірким досвідом, адже у 1752–1755 рр. значні території були відторгнуті від Запорожжя під військові поселення: Слов'яносербія, Нова Сербія та Новослобідський полк. Крім цього, російський уряд створив на землях Запорожжя цілу Дніпровську укріплену лінію, що простяглася від Дніпра до Азовського моря.

Наступна вимога – звільнити Січ від підлеглости Малоросійській колегії, що становила собою не що інше, як колоніальну владу Росії на теренах України.

І остання вимога, яка найбільше розлютила царат, – вимога запорожців повернути Січ у відомство іноземної колегії. Іншими словами, Січ вимагала де-юре визнати своє фактичне положення незалежної держави.

Катерина не могла стерпіти такого, але вона повинна була тверезо дивитися на тодішній стан справ на півдні. Ось-ось мала вибухнути чергова російсько-турецька війна, й цариці потрібне було гарно підготовлене для війни військо. І не просто таке, що вміло хвацько марширувати на парадах, залишаючи шар пудри на дорозі, а вишколене для бойових операцій проти серйозного противника. Щоб не спровокувати ускладнень, царський уряд розсипався в обіцянках і відклав детальний розгляд вимог до кінця війни. Війна ж, що простяглася у часі з 1768 до 1774 року, була злочинно використана царатом для розбудови Дніпровської лінії й інших справ у поглибленні присутности окупантів. У кожній паланці створювалися російські форпости, такі собі Гвантанамо, начебто для відсічі турецької агресії. Розпочалося масове будівництво запасних магазинів – складів військової амуніції, поблизу яких відразу виростало укріплення. Пояснюючи свої протиправні дії нагальністю та військовою необхідністю, уряд Російської імперії в односторонньому порядку прийняв ухвалу про побудову поштових станцій на козацьких землях. Різке збільшення військ призвело до силового захоплення козацьких зимівників і перетворення мешканців там на кріпаків тих офіцерів, що здійснили розбійницький напад. Незважаючи на те, що справжні власники воювали за інтереси імперії, царський уряд продемонстрував мовчазний "одобрямс" цим злочинним акціям. На теренах Запорожжя примусово насаджувався колоніальний лад.

Однак затягування вирішення назрілого питання не могло бути вічним: війна закінчилася, і цариця повинна була дати відповідь.

Що ж відповіла *Вторая?*

Наказала російським військам захопити Січ і зруйнувати її!

Козацтво було ослаблене важкою війною. Російські генерали посилали на небезпечні ділянки саме козаків, намагаючись призвести до загибелі якомога більшої їхньої кількости. Скоріш за все, це був наказ Катерини та її посіпак, хоч якогось документального підтвердження, мабуть, відшукати й не вдасться. Однак факти – вперта річ. Часто козацькі формування несли втрати до 50% особового складу, а з боку російських частин не надавалося ніякої допомоги. Велика кількість поранених, хворих та постарілих козаків після війни перебралися до Великої України, залишивши Січ. Це додатково ослаблювало позиції Запорожжя. Все це передбачали, планували й здійснювали імператрицині урядовці. Тим паче, що російські генерали нагадували про своє начебто православ'я й і закликали козаків до неспротиву "одновірцям", хоча росіянам православне віросповідання чомусь не заважало катувати й страчувати одновірців-козаків як ворогів.

До 4 травня – дня ліквідації Запорозької Січі – Катерина ще й видала облудний указ, начебто Запорожжя підриває економічні підвалини краю, використовуючи в своєму господарстві "ринкові відносини". Саме цей указ головним чином і згадують сучасні дослідники, забуваючи, що за рік до війни козацькі делегати висунули вимоги, котрі практично дорівнювали вимозі визнання Запорожжя незалежною, хоча й васальною, державою на теренах Європи.

Але козацтво не зникло з Січчю. Це була надто чисельна частина населення. Багато козаків залишили терени Російської імперії та подалися за кордон, створивши Задунайську Січ, Банат, Сеймен. Друга частина, залишившись в Україні, спершу була зорганізована в Катеринославське козацтво, потім в Чорноморське, а тоді й взагалі переселене на Північний Кавказ, де створило Кубанське Козацьке Військо.

Захоплені у козаків землі швидко розхвачувалися фаворитами та наближеними розпутної Катерини, створюючи цілі імперії в донедавна вільних степах. Щоб позбавити сили українство, в ці землі масово переселяли представників інших національностей, намагаючись ізолювати їх від впливу українців. Та історія посміялася над потугами царату. Не лише землі Запорожжя ввійшли до складу новітньої України, а й більшість нащадків переселенців стали вважати себе українцями, змішавшись шлюбно та економічно з титульною нацією.

м.Олександрія на Кіровоградщині

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видруковано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9